

Wrocław, 8 marca 2023 r.

Fundusze Europejskie

Inteligentne finanse dla inteligentnych budynków FEDS 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

– alokacja w podziale na fundusze

- **EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego**
(projekty infrastrukturalne):

1 253 908 097 EUR

- **EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny** (projekty miękkie):

480 780 644 EUR

- **FST – Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**
(projekty dotyczące przemian w regionach pogórnich
– subregion wałbrzyski):

581 587 571 EUR

ŁĄCZNIE ALOKACJA WYNOSI 2 316 276 312 EUR

Alokacja FEDS 2021-2027 - podział na formy finansowania

Dotacje **2 160 361 633 EUR**, w tym:

- **EFRR** 1 097 993 418 EUR
- **EFS+** 480 780 644 EUR
- **FST** 581 587 571 EUR

Instrumenty finansowe **155 914 679 EUR**:

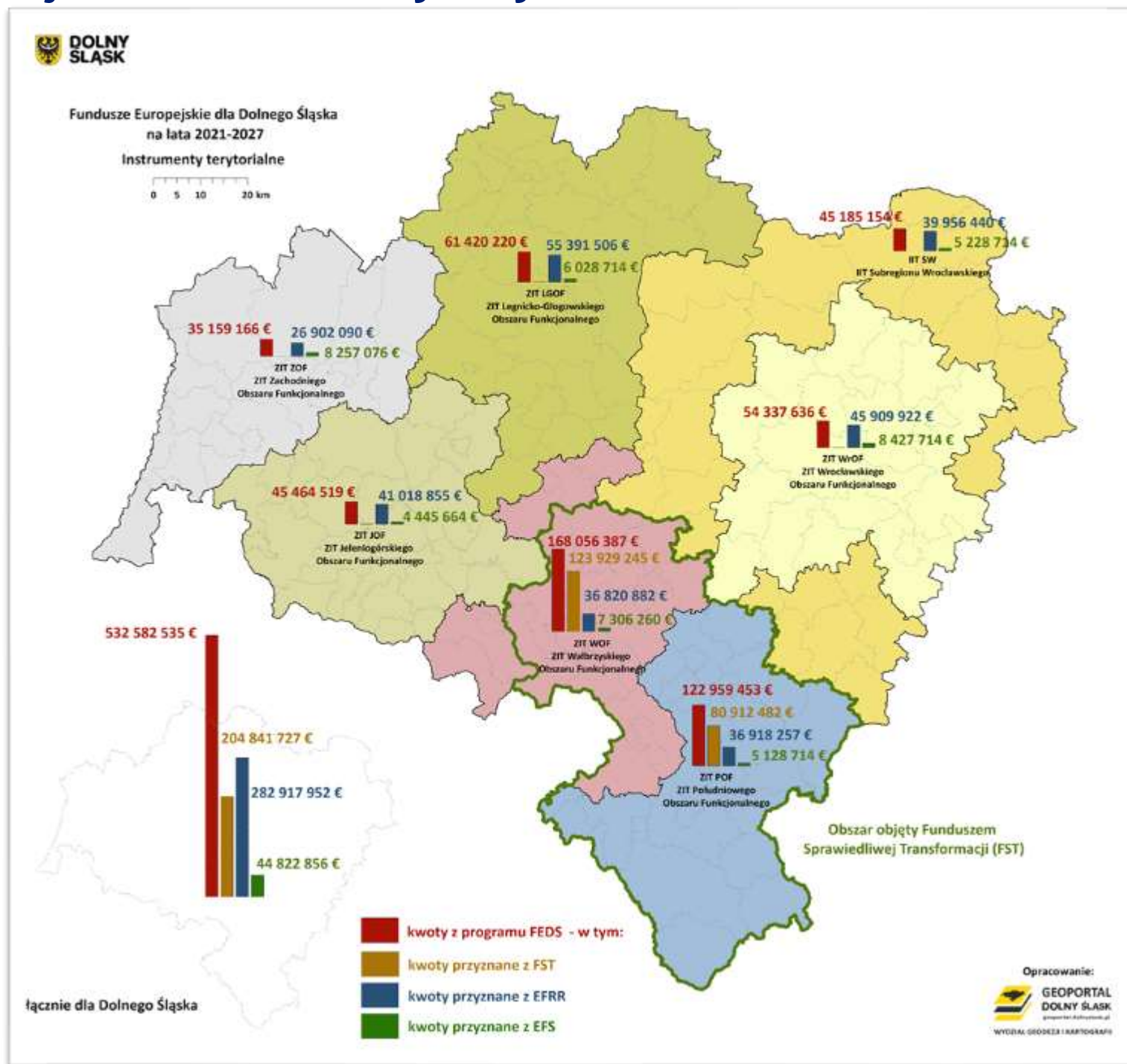
- **tylko EFRR**

Instrumenty finansowe w FEDS 2021-2027

155 914 679 EUR (EFRR) = 734 404 912 PLN, w tym:

Działanie FEDS	Alokacja	Instytucja
1.5 Instrumenty finansowe dla MŚP	206 782 170 PLN	IZ FEDS
2.3 Instrumenty finansowe na efektywność energetyczną	375 387 801 PLN	
2.5 Instrumenty finansowe na OZE	152 234 941 PLN	

Alokacja na instrumenty terytorialne w ramach FEDS – ZIT, IIT

Instytucje FEDS 2021-2027 – podział na cele, osie, działania

Oś priorytetowa (OP) (cel polityki – CP) alokacja / fundusz	Działanie	Alokacja EUR	Instytucja
OP 2 Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku (CP 2) 382 249 471 EUR EFRR	2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych	41 237 305	IZ FEDS
	2.2 Efektywność energetyczna w budynkach mieszkalnych	17 665 496	DIP
	2.3 Instrumenty finansowe na efektywność energetyczną (w tym MŚP)	79 695 094	IZ FEDS
	2.4 Innowacje w OZE	13 851 251	DIP
	2.5 Instrumenty finansowe na OZE	32 319 585	IZ FEDS
	2.6 Gospodarka ściekowa	73 949 313	IZ FEDS
	2.7 Ochrona przyrody i klimatu	123 531 427	IZ FEDS

Instytucje FEDS 2021-2027 – podział na cele, osie, działania

2.1 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych

	Kategoria interwencji	Alokacja EUR	W tym ZIT/IIT
43	Budowa nowych energooszczędnych budynków	4 157 937	0
44	Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej , projekty demonstracyjne i działania wspierające	7 079 368	18 500 000
45	Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej , projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	30 000 000	
	RAZEM	41 237 305	18 500 000

Instytucje FEDS 2021-2027 – podział na cele, osie, działania

Oś priorytetowa (OP) (cel polityki – CP) alokacja / fundusz	Działanie	Alokacja EUR	Instytucja
OP 5 Fundusze Europejskie na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego na Dolnym Śląsku (CP 4) 133 298 605 EUR EFRR	5.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	81 110 607	IZ FEDS
	5.2 Kultura i turystyka	52 187 998	
OP 6 Fundusze Europejskie bliżej mieszkańców Dolnego Śląska (CP 5) 100 312 648 EUR EFRR	6.1 Rozwój lokalny - strategię ZIT i IIT Projekty niekonkurencyjne ujęte w strategiach ZIT Wszelkie możliwe typy projektów, w tym efektywność energetyczna	100 312 648 ??	IZ FEDS

Instytucje FEDS 2021-2027 – podział na cele, osie, działania

Oś priorytetowa (OP) (cel polityki – CP) alokacja / fundusz	Działanie	Alokacja EUR	Instytucja
OP 8 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku (CP 4) 118 487 006 EUR EFS+	8.1 Dostęp do edukacji	82 189 605	IZ FEDS
	8.2 Uczenie się przez całe życie	36 297 401	DWUP
OP 9 Fundusze Europejskie na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku (CP 8) 558 324 070 EUR FST	9.1 Transformacja społeczna	42 000 000	DWUP
	9.2 Transformacja infrastruktury społecznej i edukacyjnej	35 000 000	DIP
	9.3 Transformacja w edukacji	15 000 000	IZ FEDS
	9.4 Transformacja gospodarcza	132 145 366	DIP
	9.5 Transformacja środowiskowa	334 178 704	DIP

FST – podział środków (EUR)

	Kategoria interwencji	Alokacja	ZIT AW	ZIT POF	Konkurs
042	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	100 000 000	39 632 736	30 367 264	30 000 000
044	Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej , projekty demonstracyjne i działania wspierające	50 000 000	19 816 368	15 183 632	15 000 000
045	Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej , projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	50 000 000	19 816 368	15 183 632	15 000 000
052	Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)	10 841 727	11 234 027	8 607 700	20 000 000
048	Energia odnawialna: słoneczna	22 000 000			
049	Energia odnawialna: biomasa	7 000 000			
	RAZEM	239 841 727	90 499 499	69 342 228	80 000 000

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Dofinansowanie – zasady:

- ✓ **obszar FST – bezwarunkowo dotacja**
- ✓ **pozostały obszar województwa – przede wszystkim instrumenty finansowe, dotacja – warunkowo, tj.:**
  - **budynki zabytkowe (wielorodzinne mieszkalne i publiczne)**
  - **wielorodzinne budynki mieszkalne komunalne**
  - **pozostałe budynki publiczne i wielorodzinne mieszkalne – jeśli znajdują się na obszarze gminy (gmin), w której wartość wskaźnika dochodów podatkowych (G) jest poniżej średniej ważonej dla województwa**

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Wskaźnik G:

- ✓ wskaźnik dochodów podatkowych gminy (Min. Fin.)
- ✓ wyznaczony na rok 2021, gdyż jest to rok początkowy dla perspektywy finansowej 2021-2027
- ✓ zastosowano średnią ważoną wskaźnika dochodów gmin
- ✓ jako wagi zastosowano liczbę mieszkańców gminy dla danego wskaźnika G
- ✓ 34 gminy powyżej średniej – wsparcie IF (z wyjątkami)
- ✓ przyjęty uchwałą KM

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

- ✓ **poziom dofinansowania – do 70% (dla projektów objętych PP dofinansowanie może być niższe)**
- ✓ **minimalna oszczędność energii pierwotnej – 30%
(nie dotyczy zabytków, ale jakakolwiek oszczędność jest wymagana)**
- ✓ **obowiązkowy audyt, uwzględniający wymogi programu
takie jak: hierarchia źródeł ciepła, redukcja emisji CO₂
i zanieczyszczeń PM 2,5 i PM 10 itp.**
- ✓ **nie starszy niż 2 lata (= rok ogłoszenia naboru minus 2)**
- ✓ **ochrona ptaków i nietoperzy**
- ✓ **OZE tylko na potrzeby modernizowanego budynku, ale bez działalności komercyjnej**

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Kryteria efektywności energetycznej:

- ✓ budynki publiczne – jeżeli celem działania jest osiągnięcie przeciętnie:
  - a)** co najmniej renowacji o średnim poziomie gruntowności, zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji (UE) 2019/786 (redukcja EP w zakresie 30% - 60%)
  - lub**
  - b)** co najmniej 30 % redukcji bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z emisjami ex ante.
- ✓ wielorodzinne budynki mieszkalne – patrz lit. a)

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Zakres termomodernizacji – wynikający z audytu, ale:

obligatoryjnie:

✓ ocieplenie przegród (ścian, stropów, dachów),

lub

✓ wymiana okien lub drzwi,

lub

✓ modernizacja systemu wentylacji

= obowiązkowo dla każdego budynku w projekcie!

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Zakres termomodernizacji – wynikający z audytu, w tym fakultatywnie:

- ✓ modernizacja / wymiana instalacji grzewczych / chłodzących ze źródłami ciepła (bez możliwości realizacji projektów polegających tylko na wymianie źródeł ciepła)
- ✓ modernizacja instalacji pozyskiwania CWU
- ✓ instalacje OZE
- ✓ zastosowanie systemów zarządzania i magazynowania energii

obligatoryjne + fakultatywne > 30% oszczędności EP

(bez zabytków)

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Źródła ciepła – wymogi:

✓ Hierarchia ŹĆ:

- 1) OZE (np. pompy ciepła, kotły i ogrzewacze na biomasę)
- 2) ciepło (w tym chłód) sieciowe
- 3) gdy powyższe będzie technicznie niemożliwe lub nieuzasadnione ekonomicznie, możliwa będzie wymiana źródeł ciepła na wykorzystujące paliwo gazowe

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Źródła ciepła – wymogi:

- ✓ Wyłączenia ŹĆ (**zabronione!**):
  - gaz za gaz
  - ruszt awaryjny, brak automatycznego podajnika
  - niezgodność z wymogami ekoprojektu (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią),
  - węgiel, olej (bez względu na normy, jakie spełniają).

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

- ✓ wydatki związane z budynkiem, ale **nieprzewidziane w audycie energetycznym**, np. dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zastosowanie elementów zielonej infrastruktury (zielone ściany, dachy itp.), windy – mogą stanowić do 15% kosztów kwalifikowalnych
- ✓ **działania edukacyjne / doradcze** w zakresie ekologii, adaptacji do zmian klimatu i budowania świadomości na temat gospodarki niskoemisyjnej – wyłącznie jako element uzupełniający w projekcie, maksymalnie do wartości 5% wydatków kwalifikowalnych w projekcie – dotyczy budynków publicznych

Podstawowe zasady w FEDS 2021-2027

Słowniczek:

- ✓ **zabytek – indywidualnie ujęty w rejestrze / wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub w gminnej ewidencji zabytków**
- ✓ **budynek publiczny – JST, JO JST oraz NGO, jeśli realizują cele publiczne (działalność pożytku publicznego); budynki zamieszkania zbiorowego spełniające te warunki**
- ✓ **budynek komunalny – co najmniej 30% mieszkań stanowią mieszkania komunalne, socjalne, wspomagane i chronione**
- ✓ **wielorodzinny budynek mieszkalny – wspólnoty, TBS**

Instrumenty finansowe w FEDS 2021-2027

- ✓ **zakres wsparcia – budynki publiczne i wielorodzinne mieszkalne 2.1 + 2.2 = 2.3 (prawie)**
- ✓ **zasady udzielania wsparcia na poziomie ostatecznych odbiorców zostaną określone w Strategii inwestycyjnej dla instrumentów finansowych FEDS 2021-2027 (koniec kwietnia br.)**
- ✓ **planowany termin uruchomienia instrumentów finansowych na rynku (dla ostatecznych odbiorców wsparcia): I kwartał 2024 r.**

OZE w FEDS 2021-2027

Typy projektów – **dotacja**:

- ✓ budowa i rozbudowa instalacji wytwarzających energię elektryczną i/lub ciepłą z odnawialnych źródeł energii:
  - do produkcji zrównoważonego biometanu;
  - dotyczących energii promieniowania słonecznego, geotermii, aerotermii/ energii otoczenia, biomasy i biogazu, w których brakuje wsparcia operacyjnego lub gdy technologia ta jest niewystarczająco dojrzała (np. geotermia, perowskity) lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością w odniesieniu do powszechnie stosowanych technologii

OZE w FEDS 2021-2027 - dotacje:

Projekt może obejmować uzupełniająco (do 49% wartości wydatków kwalifikowalnych):

- ✓ **przyłączenie OZE do sieci energetycznych lub ciepłowniczych**
- ✓ **budowę magazynów energii na potrzeby danego źródła OZE (możliwe też jako odrębny typ projektu)**
- ✓ **budowę stacji ładowania pojazdów wykorzystujących energię z danego źródła/magazynu energii**
- ✓ **budowę, rozbudowę lub przebudowę sieci wewnątrz klastrów energii, spółdzielni energetycznych, wspólnot mieszkaniowych oraz społeczności energetycznych działających w zakresie OZE**

OZE w FEDS 2021-2027

Typy projektów – **instrumenty finansowe**:

✓ budowa i rozbudowa instalacji wytwarzających energię elektryczną i/lub ciepłą z OZE:

- słoneczna
- geotermia
- aerotermia/energia otoczenia
- biomasy i biogazu

+ uzupełniająco zakres jak w dotacjach
(do 49% wartości wydatków kwalifikowalnych)

OZE w FEDS 2021-2027 (EUR)

	Kategoria interwencji	Dotacja	Instrumenty zwrotne
48	Energia odnawialna: słoneczna	4 000 000	20 951 208
49	Energia odnawialna: biomasa	4 007 680	0
52	Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)	5 843 571	11 368 377
	RAZEM	13 851 251	32 319 585

**Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego
Departament Funduszy Europejskich**

**ul. Mazowiecka 17
50-411 Wrocław**

www.umwd.dolnyslask.pl

www.rpo.dolnyslask.pl/o-projekcie/feds-2021-2027/

! harmonogram naborów !

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Wrocław, luty 2023 r.

Fundusze Europejskie

Informacje dotyczące FEDS 2021-2027

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**